

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18 czerwca 2021 roku, znak: (...)–2021, o ponownym ustaleniu kapitału początkowego, Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po otrzymaniu nowych dowodów mających wpływ na wysokość kapitału początkowego, ponownie ustalił wartość kapitału początkowego G. W. na dzień 1 stycznia 1999 roku.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyjął podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 387,51 zł.

Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 31,74%.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 31,74% przez kwotę 1.220,89 zł tj. kwotę bazową określoną w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ($31,74\% \times 1.220,89 \text{ zł} = 387,51 \text{ zł}$).

Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy również przyjął 10 lat 0 miesięcy i 14 dni tj. 240 miesięcy okresów składkowych oraz 1 miesiąc i 10 dni tj. 1 miesiąc okresów nieskładkowych.

Decyzja przewidywała, iż współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wynosi 66,07%. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat – wynosi 209 miesięcy.

W decyzji sprecyzowano, iż kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999 roku wynosi 61.565,13 zł i podlega waloryzacji według zasad określonych w art. 173 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W decyzji podano, iż do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład nie uwzględnił okresów od dnia 20 października 1987 roku do dnia 31 grudnia 1988 roku, gdyż nie został wystarczająco udowodniony, brak czytelnego podpisu lub pieczętki imiennej osoby wystawiającej świadectwo pracy z upoważnienia, a nadto od dnia 1 sierpnia 1992 roku do dnia 31 grudnia 1992 roku, który również nie został wystarczająco udowodniony, brak pieczętki imiennej osoby odpowiedzialnej za sprawy kadrowe na świadectwie pracy oraz w legitymacji ubezpieczeniowej.

W załączniku wskazano, iż za okresy zatrudnienia od dnia 22 października 1973 roku do dnia 28 października 1976 roku, od dnia 25 kwietnia 1979 roku do dnia 19 października 1987 roku, od dnia 1 stycznia 1989 roku do dnia 28 czerwca 1991 roku oraz od dnia 11 maja 1995 roku do dnia 15 marca 1996 roku, za które G. W. nie przedłożył wynagrodzeń, Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyjął obowiązujące w danym czasie wynagrodzenie minimalne. Do stażu pracy nie przyjęto okresów od dnia 6 stycznia 1993 roku do dnia 10 lutego 1993 roku, od dnia 3 lutego 1997 roku do dnia 18 sierpnia 1997 roku, od dnia 3 listopada 1997 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku z uwagi na toczące się postępowanie wyjaśniające.

/decyzja o ponownym ustaleniu kapitału początkowego z dnia 18 czerwca 2021 roku – k. 90-91 załączonych akt rentowych, załącznik – k. 93 załączonych akt rentowych/

W dniu 9 czerwca 2021 roku odwołanie od powyższej decyzji złożył G. W..

/odwołanie – k. 3-4/

W odpowiedzi na odwołanie złożonej w dniu 5 lipca 2021 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wniósł o oddalenie odwołania wywodząc, jak w zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie – k. 5-5v/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca G. W. urodził się w dniu (...).

/bezsporne/

W okresie od dnia 22 października 1973 roku do dnia 17 października 1978 roku G. W. zatrudniony był w (...) Zakładach Radiowych (...) -4 w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku tokarza oraz pracownika rozdzielni.

W okresie od dnia 22 października 1973 roku do dnia 22 października 1974 roku G. W. odbywał przyuczenie do zawodu ślusarz – tokarz.

/świadczenie pracy z dnia 10 listopada 1978 roku – k. 5-5v załączonych akt rentowych, uwierzytelniona kserokopia akt osobowych wnioskodawcy G. W. – k. 35-54v/

W okresie zatrudnienia w (...) Zakładach Radiowych (...) -4 G. W. uzyskiwał następujące wynagrodzenie:

- od dnia 22 października 1973 roku – 600,00 zł miesięcznie;
- od dnia 22 stycznia 1974 roku – 8,50 zł za godzinę;
- od dnia 29 kwietnia 1976 roku – 10 zł za godzinę;
- od dnia 1 lipca 1976 roku – 11,50 zł za godzinę.

/uwierzytelniona kserokopia akt osobowych wnioskodawcy G. W. – k. 35-54v/

W okresie od dnia 25 kwietnia 1979 roku do dnia 28 czerwca 1991 roku G. W. zatrudniony był w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w Ł. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy.

W okresie od dnia 20 października 1987 roku do dnia 31 grudnia 1988 roku G. W. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) (Budowa Eksportowa w NRD) na stanowisku monter naw. kolej.

/dokumentacja znajdująca się w oryginale akt osobowych wnioskodawcy G. W. – (koperta) k. 26, świadectwo pracy z dnia 31 grudnia 1988 roku – k. 9-9v załączonych akt rentowych/

W okresach od dnia 1 lipca 1979 roku do dnia 10 lipca 1979 roku, od dnia 1 marca 1980 roku do dnia 2 marca 1980 roku, od dnia 29 listopada 1980 roku do dnia 30 listopada 1980 roku, od dnia 30 października 1981 roku do dnia 31 października 1981 roku, od dnia 1 grudnia 1981 roku do dnia 1 grudnia 1981 roku oraz od dnia 1 maja 1983 roku do dnia 1 maja 1983 roku w przypadku G. W. wystąpiły nieobecności nieusprawiedliwione.

/dokumentacja znajdująca się w oryginale akt osobowych wnioskodawcy G. W. – (koperta) k. 26/

W okresie od dnia 1 lipca 1991 roku do dnia 31 lipca 1992 roku G. W. zatrudniony był w (...) w Ł. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy – konwojenta.

/świadectwo pracy z dnia 30 lipca 1992 roku – k. 10-10v załączonych akt rentowych/

W okresie od dnia 1 sierpnia 1992 roku do dnia 31 grudnia 1992 roku G. W. zatrudniony był w (...) Co.” Sp. C.. L. – R. w Ł. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku robotnika gospodarczo – magazynowego.

/świadectwo pracy z dnia 31 grudnia 1992 roku – k. 11-11v załączonych akt rentowych/

W okresie od dnia 6 stycznia 1993 roku do dnia 10 lutego 1993 roku G. W. zatrudniony był w (...) G. M. w Ł. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku pracownika magazynowego.

/świadcstwo pracy z dnia 6 stycznia 1993 roku do dnia 10 lutego 1993 roku – k. 12-12v załączonych akt rentowych/

Za okres od dnia 6 stycznia 1993 roku do dnia 10 lutego 1993 roku w przypadku G. W. brak jest poświadczenia zgłoszenia do ubezpieczeń w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych oraz u pracodawcy.

/pismo – k. 45 załączonych akt rentowych, wykaz wprowadzonych okresów ubezpieczonego – k. 66-68/

W okresie od dnia 11 maja 1995 roku do dnia 15 marca 1996 roku G. W. był zatrudniony w Zakładzie Produkcyjnym P. P.H.U. (...) w Ł. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku brygadzisty samodzielnego.

/świadcstwo pracy z dnia 18 marca 1996 roku – k. 13-13v załączonych akt rentowych/

W okresie od dnia 29 marca 1996 roku do dnia 14 stycznia 1997 roku G. W. był zarejestrowany w Rejonowym Urzędzie Pracy nr 2 w Ł., jako osoba bezrobotna i w okresie od dnia 30 marca 1996 roku do dnia 14 stycznia 1997 roku pobierał zasiłek dla bezrobotnych.

/zaświadczenie – k. 14 załączonych akt rentowych/

W okresie od dnia 3 lutego 1997 roku do dnia 18 sierpnia 1997 roku G. W. był zatrudniony w P.P.H. (...) w B. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku brygadzisty.

/świadcstwo pracy z dnia 18 sierpnia 1997 roku – k. 17-17v załączonych akt rentowych/

W okresie od dnia 3 listopada 1997 roku do dnia 30 kwietnia 2001 roku wnioskodawca G. W. zatrudniony był w P.P.H.U. (...) W. K. w Ł. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku specjalisty ds. produkcji.

/świadcstwo pracy z dnia 3 listopada 1997 roku – k. 18-18v załączonych akt rentowych/

W dniu 26 lutego 2021 roku G. W. złożył wniosek o emeryturę.

/wniosek – k. 1-3v załączonych akt rentowych/

Decyzją z dnia 6 maja 2021 roku, znak: (...)–2021, o ustaleniu kapitału początkowego, Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ustalił kapitał początkowy G. W. na dzień 1 stycznia 1999 roku.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyjął podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 339,16 zł.

Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. od dnia 1 stycznia 1987 roku do dnia 31 grudnia 1996 roku. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 27,78%.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 27,78% przez kwotę 1.220,89 zł tj. kwotę bazową określoną w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ($27,78\% \times 1.220,89 \text{ zł} = 339,16 \text{ zł}$).

Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy również przyjął 15 lat o miesięcy i 17 dni tj. 180 miesięcy okresów składkowych oraz 1 miesiąc i 10 dni tj. 1 miesiąc okresów nieskładkowych.

Decyzja przewidywała, iż współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wynosi 57,31%. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat – wynosi 209 miesięcy.

W decyzji sprecyzowano, iż kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999 roku wynosi 48.980,34 zł i podlega waloryzacji według zasad określonych w art. 173 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W decyzji podano, iż do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład nie uwzględnił okresów od dnia 22 października 1973 roku do dnia 17 października 1978 roku, gdyż nie został wystarczająco udowodniony, brak pieczętki imiennej osoby odpowiedzialnej za sprawy kadrowe na świadectwie pracy oraz brak książeczki wojskowej, od dnia 20 października 1987 roku do dnia 31 grudnia 1988 roku, gdyż nie został wystarczająco udowodniony, brak czytelnego podpisu lub pieczętki imiennej osoby wystawiającej świadectwo pracy z upoważnienia oraz od dnia 1 sierpnia 1992 roku do dnia 31 grudnia 1992 roku, gdyż brak pieczętki imiennej osoby odpowiedzialnej za sprawy kadrowe na świadectwie pracy oraz brak informacji o okresach nieskładkowych.

/decyzja z dnia 6 maja 2021 roku o ustaleniu kapitału początkowego – k. 72-73 załączonych akt rentowych/

Do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto:

Lp.	za rok kalendarzowy	zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne (w zł)	kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok kalendarzowy (w zł)	stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy (w %)
1	2	3	4	5 (3:4)
1	1987	67.433,27	350.208,00	19,26
2	1988	0,00	637.080,00	0,00
3	1989	287.100,00	2.481.096,00	11,57
4	1990	2.648.000,00	12.355.644,00	21,43
5	1991	12.424.666,76	21.240.000,00	58,50
6	1992	12.211.500,00	35.220.000,00	34,67
7	1993	13.760.000,00	47.940.000,00	28,70
8	1994	9.829.700,00	63.936.000,00	30,75
9	1995	2.275,93	8.431,44	40,49
10	1996	3.402,05	10.476,00	32,47

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 27,78% i jest średnią arytmetyczną wskaźników z poszczególnych lat kalendarzowych.

Do obliczenia stosunku podstawy wymiaru składek oraz kwot, o których mowa w art. 15 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w roku 1994, 1995 do przeciętnego wynagrodzenia za te lata przyjęto sumę kwot przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok, odpowiednią do liczby miesięcy, w których G. W. podlegał ubezpieczeniu społecznemu na podstawie przepisów prawa polskiego.

W załączniku wskazano, iż za okresy zatrudnienia od dnia 25 kwietnia 1979 roku do dnia 19 października 1987 roku, od dnia 1 stycznia 1989 roku do dnia 28 czerwca 1991 roku oraz od dnia 11 maja 1995 roku do dnia 15 marca 1996 roku, za które G. W. nie przedłożył wynagrodzeń, Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyjął obowiązujące w danym czasie wynagrodzenie minimalne. Do stażu pracy nie przyjęto okresów od dnia 6 stycznia 1993 roku do dnia 10 lutego 1993 roku, od dnia 3 lutego 1997 roku do dnia 18 sierpnia 1997 roku, od dnia 3 listopada 1997 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku z uwagi na toczące się postępowanie wyjaśniające.

/obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego – k. 74 załączonych akt rentowych, załącznik – k. 75 załączonych akt rentowych/

Decyzją z dnia 7 maja 2021 roku, znak: END/20/021280818, Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 26 lutego 2021 roku, przyznał G. W. zaliczkową emeryturę od dnia 10 marca 2021 roku tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego.

/decyzja z dnia 7 maja 2021 roku – k. 77 załączonych akt rentowych/

W dniu 21 maja 2021 roku G. W. złożył wniosek o ponowne obliczenie świadczenia emerytalnego.

/wniosek – k. 83-83v załączonych akt rentowych/

W konsekwencji, Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydał zaskarżoną decyzję z dnia 18 czerwca 2021 roku.

/decyzja o ponownym ustaleniu kapitału początkowego z dnia 18 czerwca 2021 roku – k. 90-91 załączonych akt rentowych/

Do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto :

Lp.	za rok kalendarzowy	zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne (w zł)	kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok kalendarzowy (w zł)	stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy (w %)
1	2	3	4	5 (3:4)
1	1973	2.333,30	33.576,00	27,80
2	1974	13.000,00	38.220,00	34,01

3	1975	14.400,00	46.956,00	30,67
4	1976	11.920,00	51.372,00	27,84
5	1979	14.719,98	63.924,00	30,70
6	1980	24.000,00	72.480,00	33,11
7	1981	28.800,00	92.268,00	31,21
8	1982	48.000,00	139.572,00	34,39
9	1983	64.800,00	173.700,00	37,31
10	1984	64.800,00	202.056,00	32,07
11	1985	64.800,00	240.060,00	26,99
12	1986	64.800,00	289.140,00	22,41
13	1987	67.433,27	350.208,00	19,26
14	1990	2.648.000,00	12.355.644,00	21,43
15	1991	12.424.666,76	21.240.000,00	58,50
16	1992	12.211.500,00	35.220.000,00	34,67
17	1993	13.760.000,00	47.940.000,00	28,70
18	1994	9.829.700,00	63.936.000,00	30,75
19	1995	2.275,93	8.431,44	40,49
20	1996	3.402,05	10.476,00	32,47

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 31,74% i jest średnią arytmetyczną wskaźników z poszczególnych lat kalendarzowych.

Do obliczenia stosunku podstawy wymiaru składek oraz kwot, o których mowa w art. 15 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w roku 1973, 1976, 1979, 1994, 1995 do przeciętnego wynagrodzenia za te lata przyjęto sumę kwot przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok, odpowiednią do liczby miesięcy, w których G. W. podlegał ubezpieczeniu społecznemu na podstawie przepisów prawa polskiego.

/obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego – k. 92-92v załączonych akt rentowych/

Decyzją z dnia 21 czerwca 2021 roku, znak: END/20/021280818, Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 21 maja 2021 roku, przeliczył G. W. zaliczkę za poczet przysługującej emerytury od dnia 10 marca 2021 roku tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego.

/decyzja z dnia 21 czerwca 2021 roku – k. 94-96 załączonych akt rentowych/

W dniu 28 lipca 2021 roku G. W. złożył wniosek o ponowne obliczenie świadczenia emerytalnego z uwzględnieniem składek zapisanych na koncie po przyznaniu świadczenia oraz z uwzględnieniem przeliczonego kapitału początkowego.

/wniosek – k. 97-97v załączonych akt rentowych/

Decyzją z dnia 23 czerwca 2022 roku, znak: (...)–2021, o ponownym ustaleniu kapitału początkowego, Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 28 lipca 2021 roku, ponownie ustalił wartość kapitału początkowego G. W. na dzień 1 stycznia 1999 roku.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyjął podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 970,36 zł.

Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. od dnia 1 stycznia 1980 roku do dnia 31 grudnia 1989 roku.

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 79,48%.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 79,48% przez kwotę 1.220,89 zł tj. kwotę bazową określoną w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ($79,48\% \times 1.220,89 \text{ zł} = 970,36 \text{ zł}$).

Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy również przyjął 20 lat 0 miesięcy i 11 dni, tj. 240 miesięcy okresów składkowych oraz 1 miesiąc i 10 dni tj. 1 miesiąc okresów nieskładkowych.

Decyzja przewidywała, iż współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wynosi 66,06%. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat – wynosi 209 miesięcy.

W decyzji sprecyzowano, iż kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999 roku wynosi 93.303,87 zł i podlega waloryzacji według zasad określonych w art. 173 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W decyzji podano, iż do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład nie uwzględnił okresów od dnia 1 stycznia 1980 roku do dnia 2 stycznia 1980 roku – NN, od dnia 1 grudnia 1981 roku do dnia 1 grudnia 1981 roku oraz od dnia 1 maja 1983 roku do dnia 1 maja 1983 roku – NN, od dnia 20 października 1987 roku do dnia 31 grudnia 1988 roku, gdyż nie został wystarczająco udowodniony, brak czytelnego podpisu lub pieczętki imiennej osoby wystawiającej świadectwo pracy z upoważnienia, od dnia 1 sierpnia 1992 roku do dnia 31 grudnia 1992 roku, gdyż nie został wystarczająco udowodniony, brak pieczętki imiennej osoby odpowiedzialnej za sprawy kadrowe na świadectwie pracy oraz w legitymacji ubezpieczeniowej.

W decyzji wskazano, iż przeliczono kapitał początkowy z uwzględnieniem wynagrodzeń na podstawie dostarczonych kart wynagrodzeń z Przedsiębiorstwa Budownictwa (...) w Ł.. Nie uwzględniono złożonych przez G. W. zaświadczeń o zatrudnieniu i wynagrodzeniu, ponieważ nie spełniają wymogów formalnych (brak pieczętek osób wystawiających, brak pieczętek pracodawcy, brak danych osobowych osoby, której dotyczą dokumenty). Za okres od dnia 25 kwietnia 1979 roku do dnia 31 grudnia 1979 roku oraz od dnia 1 grudnia 1980 roku do dnia 31 grudnia 1980 roku przyjęto wynagrodzenie minimalne.

W decyzji sprecyzowano, iż wyłączono ze stażu dni nieobecności nieusprawiedliwionych zgodnie z dokumentacją. Nie uwzględniono wynagrodzeń zastępczych, ponieważ brak było dokumentu stwierdzającego okres pracy w NRD.

/decyzja z dnia 23 czerwca 2022 roku o ponownym ustaleniu kapitału początkowego – k. 180-181 załączonych akt rentowych/

Do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto:

Lp.	za rok kalendarzowy	zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne (w zł)	kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok kalendarzowy (w zł)	stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy (w %)
1	2	3	4	5 (3:4)
1	1980	67.249,00	72.480,00	92,78
2	1981	83.199,00	92.268,00	90,17
3	1982	118.749,00	139.572,00	85,08
4	1983	140.830,00	173.700,00	81,08
5	1984	189.685,00	202.056,00	93,88
6	1985	212.075,00	240.060,00	88,34
7	1986	259.866,00	289.140,00	89,88
8	1987	259.513,00	350.208,00	88,92
9	1988	0,00	637.080,00	0,00
10	1989	2.100.064,00	2.481.096,00	84,64

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 79,48% i jest średnią arytmetyczną wskaźników z poszczególnych lat kalendarzowych.

/obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego – k. 182 załączonych akt rentowych/

Decyzją z dnia 24 czerwca 2022 roku, znak: END/20/021280818, Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 28 lipca 2021 roku, przeliczył G. W. zaliczkę na poczet przysługującej emerytury od dnia 10 marca 2021 roku tj. od daty nabycia uprawnień do emerytury.

/decyzja z dnia 24 czerwca 2022 roku – k. 183-185 załączonych akt rentowych/

Decyzją z dnia 19 grudnia 2022 roku, znak: (...)–2021, o ponownym ustaleniu kapitału początkowego, Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. z urzędu ponownie ustalił wartość kapitału początkowego G. W. na dzień 1 stycznia 1999 roku.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyjął podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 952,29 zł.

Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. od dnia 1 stycznia 1980 roku do dnia 31 grudnia 1989 roku.

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 78,00%.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 78,00% przez kwotę 1.220,89 zł tj. kwotę bazową określoną w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ($78,00\% \times 1.220,89 \text{ zł} = 952,29 \text{ zł}$).

Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy również przyjął 21 lat 7 miesięcy i 28 dni, tj. 259 miesięcy okresów składkowych oraz 2 miesiące i 6 dni tj. 2 miesiące okresów nieskładkowych.

Decyzja przewidywała, iż współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wynosi 69,04%. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat – wynosi 209 miesięcy.

W decyzji sprecyzowano, iż kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999 roku wynosi 98.363,76 zł i podlega waloryzacji według zasad określonych w art. 173 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W decyzji podano, iż do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład nie uwzględnił okresów od dnia 1 stycznia 1980 roku do dnia 2 stycznia 1980 roku, od dnia 1 grudnia 1981 roku do dnia 1 grudnia 1981 roku oraz od dnia 1 maja 1983 roku do dnia 1 maja 1983 roku, ponieważ w tych okresach G. W. miał nieobecność nieusprawiedliwioną, od dnia 20 października 1987 roku do dnia 31 grudnia 1988 roku, gdyż nie został wystarczająco udowodniony, brak czytelnego podpisu lub pieczętki imiennej osoby wystawiającej świadectwo pracy z upoważnienia, od dnia 1 sierpnia 1992 roku do dnia 31 grudnia 1992 roku, gdyż nie został wystarczająco udowodniony, brak pieczętki imiennej osoby odpowiedzialnej za sprawy kadrowe na świadectwie pracy oraz w legitymacji ubezpieczeniowej, a nadto od dnia 6 stycznia 1993 roku do dnia 10 lutego 1993 roku, gdyż nie został wystarczająco udowodniony, firma nie figuruje w aktach ZUS.

/decyzja z dnia 19 grudnia 2022 roku – k. 150-151 załączonych akt rentowych/

Do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto :

Lp.	za rok kalendarzowy	zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne (w zł)	kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok kalendarzowy (w zł)	stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy (w %)
1	2	3	4	5 (3:4)

1	1980	67.249,00	72.480,00	92,78
2	1981	83.199,00	92.268,00	90,17
3	1982	118.749,00	139.572,00	85,08
4	1983	140.830,00	173.700,00	81,08
5	1984	189.685,00	202.056,00	93,88
6	1985	212.075,00	240.060,00	88,34
7	1986	259.866,00	289.140,00	89,88
8	1987	259.513,00	350.208,00	74,10
9	1988	0,00	637.080,00	0,00
10	1989	2.100.064,00	2.481.096,00	84,64

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 78,00% i jest średnią arytmetyczną wskaźników z poszczególnych lat kalendarzowych.

/obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego – k. 152 załączonych akt rentowych/

Decyzją z dnia 20 grudnia 2022 roku, znak: END/20/021280818, Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 26 lutego 2021 roku, przyznał G. W. decyzją ostateczną emeryturę od dnia 10 marca 2021 roku tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego.

/decyzja z dnia 20 grudnia 2022 roku – k. 153-155 załączonych akt rentowych/

Decyzją z dnia 2 lutego 2023 roku, znak: (...)–2021, o ponownym ustaleniu kapitału początkowego, Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie wypożyczonych akt a Sądu ponownie ustalił wartość kapitału początkowego G. W. na dzień 1 stycznia 1999 roku.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyjął podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 952,90 zł.

Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. od dnia 1 stycznia 1981 roku do dnia 31 grudnia 1990 roku.

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 78,05%.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 78,05% przez kwotę 1.220,89 zł tj. kwotę bazową określoną w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ($78,05\% \times 1.220,89 \text{ zł} = 952,90 \text{ zł}$).

Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy również przyjął 21 lat 11 miesięcy i 15 dni, tj. 263 miesiące okresów składkowych oraz 3 miesiące i 7 dni tj. 3 miesiące okresów nieskładkowych.

Decyzja przewidywała, iż współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wynosi 69,40%. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat – wynosi 209 miesięcy.

W decyzji sprecyzowano, iż kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999 roku wynosi 99.598,95 zł i podlega waloryzacji według zasad określonych w art. 173 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W decyzji podano, iż do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład nie uwzględnił okresów od dnia 1 lipca 1979 roku do dnia 10 lipca 1979 roku, od dnia 1 marca 1980 roku do dnia 2 marca 1980 roku, od dnia 29 listopada 1980 roku do dnia 30 listopada 1980 roku, od dnia 30 października 1981 roku do dnia 31 października 1981 roku, od dnia 1 grudnia 1981 roku do dnia 1 grudnia 1981 roku oraz od dnia 1 maja 1983 roku do dnia 1 maja 1983 roku z powodu nieobecności nieusprawiedliwionej, od dnia 20 października 1987 roku do dnia 31 grudnia 1988 roku, gdyż nie został wystarczająco udowodniony, brak czytelnego podpisu lub pieczętki imiennej osoby wystawiającej świadectwo pracy z upoważnienia oraz od dnia 6 stycznia 1993 roku do dnia 10 lutego 1993 roku z uwagi na brak potwierdzenia zgłoszenia do ubezpieczeń w ZUS i u pracodawcy.

/decyzja z dnia 2 lutego 2023 roku o ponownym ustaleniu kapitału początkowego – k. 204-205 załączonych akt rentowych/

Do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto :

Lp.	za rok kalendarzowy	zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne (w zł)	kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok kalendarzowy (w zł)	stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy (w %)
1	2	3	4	5 (3:4)
1	1981	83.499,00	92.268,00	90,50
2	1982	119.529,00	139.572,00	85,64
3	1983	141.190,00	173.700,00	81,28
4	1984	190.585,00	202.056,00	94,32
5	1985	212.075,00	240.060,00	88,34
6	1986	259.866,00	289.140,00	89,88

7	1987	259.513,00	350.208,00	74,10
8	1988	0,00	637.080,00	0,00
9	1989	2.100.064,00	2.481.096,00	84,64
10	1990	11.347.689,00	12.355.644,00	91,84

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 78,05% i jest średnią arytmetyczną wskaźników z poszczególnych lat kalendarzowych.

/obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego – k. 206 załączonych akt rentowych/

Przy uwzględnieniu dokumentacji osobowo – płacowej z Przedsiębiorstwa Budownictwa (...) w Ł., dochód G. W. stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne w latach 1979-1991 wyniósł następująco:

- w 1979 roku – 30.989,00 zł;
- w 1980 roku – 59.187,00 zł;
- w 1981 roku – 83.499,00 zł;
- w 1982 roku – 119.529,00 zł;
- w 1983 roku – 141.190,00 zł;
- w 1984 roku – 190.585,00 zł;
- w 1985 roku – 212.075,00 zł;
- w 1986 roku – 259.866,00 zł;
- w 1987 roku – 256.612,00 zł;
- w 1989 roku – 2.100.064,00 zł
- w 1990 roku – 11.347.689,00 zł;
- w 1991 roku – 8.040.000,00 zł.

Lp.	za rok kalendarzowy	zarobki-dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne (w zł)	kwotę rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok kalendarzowy (w zł)	stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy (w %)
1	2	3	4	5 (3:4)
1	1981	83.499,00	92.268,00	90,50

2	1982	119.529,00	139.572,00	85,64
3	1983	141.190,00	173.700,00	81,28
4	1984	190.585,00	202.056,00	94,32
5	1985	212.075,00	240.060,00	88,34
6	1986	259.866,00	289.140,00	89,88
7	1987	276.312,96	350.208,00	78,90
8	1988	601.269,00	637.080,00	94,38
9	1989	2.100.064,00	2.481.096,00	84,64
10	1990	11.347.689,00	12.355.644,00	91,84

/dokumentacja znajdująca się w oryginale akt osobowych wnioskodawcy G. W. – (koperta) k. 26, załączone oryginały kart wynagrodzeń wnioskodawcy G. W., informacja organu rentowego – k. 65-65v/

Przy uwzględnieniu załączonej dokumentacji osobowo – płacowej G. W. z okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w Ł., do hipotetycznego obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto:

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wynosi 87,97% i jest średnią arytmetyczną wskaźników z poszczególnych lat kalendarzowych.

/obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego – k. 76/

Wysokość hipotetycznego kapitału początkowego przy uwzględnieniu wyliczonego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wynosi 111.392,82 zł, z kolei wysokość emerytury od dnia 10 marca 2021 roku – 2.957,46 zł, a po waloryzacji od dnia 1 marca 2022 roku – 3.164,48 zł.

/hipotetyczne wyliczenie wysokości kapitału początkowego – k. 74-75, informacja organu rentowego – k. 65-65v, hipotetyczne wyliczenie emerytury – k. 77/

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił na podstawie powołanych dowodów, na które składała się dokumentacja załączona do akt przedmiotowej sprawy oraz znajdująca się w aktach organu rentowego, w tym dokumentacja osobowo – płacowa wnioskodawcy G. W. nadesłana przez Archiwum (...) Urzędu Wojewódzkiego w Ł. z okresu zatrudnienia skarżącego w (...) Zakładach Radiowych oraz przez (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ł. z okresu pracy odwołującego w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w Ł.

W toku postępowania G. W. w ostateczności nie kwestionował hipotetycznych wyliczeń wysokości kapitału początkowego dokonanych przez organ rentowy w oparciu o dokumentację osobowo – płacową wnioskodawcy z (...) Zakładów Radiowych oraz z Przedsiębiorstwa Budownictwa (...) w Ł. (dokumentację tą organ rentowy uwzględnił podczas wydawania decyzji zmieniającej z dnia 2 lutego 2023 roku), który wyniósł na dzień 1 stycznia 1999 roku

111.392,82 zł przy przyjęciu do jego ustalenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru z lat 1981 – 1990 w wysokości 87,97%.

Sąd nie znalazł przy tym podstaw do zaliczenia przy określaniu kapitału początkowego wynagrodzenia zastępczego uzyskiwanego przez wnioskodawcę w trakcie pracy na budowie eksportowej w 1988 roku i wskazanego w niepodpisanym zaświadczeniu Rp-7 znajdującym się w aktach rentowych, jak i załączonym oryginale akt osobowych G. W.. Trzeba mieć bowiem na względzie, iż kwoty wynagrodzeń za lata 1979-1987 oraz 1989-1991 wykazane w analogicznym zaświadczeniu, również nieopatrzonym podpisem, za okres pracy w kraju okazały się niezgodne z kwotami wynikającymi z kart wynagrodzeń. W związku z powyższym, Sąd powziął wątpliwości, co do wiarygodności zapisów zamieszczonych w zaświadczeniu Rp-7 wskazującym na wynagrodzenie zastępcze G. W. w 1988 roku i uznał, że za ten okres, przy wyliczaniu wysokości kapitału początkowego, należało wziąć pod uwagę wynagrodzenie minimalne obowiązujące w tym czasie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie w części.

Stosownie do treści art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych /według stanu prawnego na dzień wydania zaskarżonej decyzji - t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 291 ze zm., dalej: ustawa emerytalna/, prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli:

- 1) po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość;
- 2) decyzja została wydana w wyniku przestępstwa;
- 3) dowody, na podstawie których ustalono istotne dla sprawy okoliczności faktyczne, okazały się fałszywe;
- 4) decyzja została wydana na skutek świadomego wprowadzenia w błąd organu rentowego przez osobę pobierającą świadczenie;
- 5) decyzja została wydana w oparciu o inną decyzję lub orzeczenie sądu, które zostało następnie uchylone, zmienione albo stwierdzono jego nieważność;
- 6) przyznanie świadczeń lub nieprawidłowe obliczenie ich wysokości nastąpiło na skutek błędu organu rentowego.

Zgodnie z treścią art. 173 ust. 1 ustawy emerytalnej, dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy.

Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat (art. 173 ust. 2 ww. ustawy).

Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy (art. 173 ust. 3 ww. ustawy).

W art. 174 ust. 1 ustawy emerytalnej wskazano, że kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Natomiast zgodnie z art. 174 ust. 2 ustawy emerytalnej, przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6,

2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5,

3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Stosownie do art. 174 ust. 3 ustawy emerytalnej, podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się przed dniem 1 stycznia 1999 roku.

Na podstawie ust. 7 analizowanego przepisu, do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998 roku.

Zgodnie natomiast z treścią art. 174 ust. 8 ustawy emerytalnej, przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24% tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku, według wskazanego w nim wzoru.

Z kolei, w myśl art. 15 ust. 1 ustawy emerytalnej, podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176.

Natomiast stosownie do brzmienia ust. 2a tego samego przepisu, jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy.

Istota niniejszego postępowania sprowadzała się do rozstrzygnięcia, czy możliwym jest przyjęcie przy wyliczaniu kapitału początkowego ubezpieczonego innych wartości wynagrodzenia tj. wartości wynagrodzenia uzyskiwanego przez ubezpieczonego w okresie zatrudnienia w (...) Zakładach Radiowych (...) - 4 w latach 1973-1978 oraz w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w Ł. w latach 1979-1991.

Nie ulegało bowiem wątpliwości, że wartość kapitału początkowego G. W. przekłada się bezpośrednio na wysokość należnego mu świadczenia emerytalnego.

Zgodnie z treścią § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U. nr 237, poz. 1412), środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Wskazana regulacja § 21 ust. 1 powołanego rozporządzenia stanowiąca odpowiednik obowiązującego do dnia 23 listopada 2011 roku § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz.U. nr 10, poz. 49) wyznacza kierunek postępowania dowodowego, nie oznacza to jednak, aby wysokość uzyskiwanego uposażenia nie mogła być wskazana i w inny sposób, tak przy pomocy pisemnych środków dowodowych pochodzących od pracodawcy, czy też nawet dowodów pośrednich, nie wyłączając zeznań świadków - aczkolwiek wskazujących wprost na wysokość wynagrodzenia danego zainteresowanego /tak stanowi m. in. teza wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 roku - II UKN 186/97, OSNAP 1998/11/324, a także wyroki: Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 4 marca 1997 roku - III AUa 105/97, Apel. W-wa 1997/2/7, Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 27 czerwca 1995 roku - III AUr 177/95, OSA 1996/10/32, czy Sądu Apelacyjnego w Białymstoku - III AUr 294/93, PS - wkład. 1994/3/6/.

Do ustalenia podstawy wymiaru świadczeń emerytalno-rentowych może być uwzględnione tylko wynagrodzenie faktycznie uzyskane przez ubezpieczonego w danym okresie, a nie zaś wynagrodzenie ustalone na podstawie przypuszczeń, czy też uśrednień. Jedynie wynagrodzenie ubezpieczonego ustalone w sposób niewątpliwy, wobec którego nie istnieje wątpliwość, iż zostało ono zawyżone, może być podstawą do ustalenia współczynnika wysokości podstawy wymiaru.

W toku postępowania dowodowego, Sąd zwrócił się do Archiwum (...) Urzędu Wojewódzkiego w Ł. o nadesłanie oryginału akt osobowych i płacowych wnioskodawcy z okresu zatrudnienia w (...) Zakładach Radiowych oraz do Archiwum (...) sp. z o.o. w Ł. o przesłanie oryginału akt osobowych i płacowych G. W., w tym oryginałów kart wynagrodzeń skarżącego z okresu pracy w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w Ł., a ponadto oryginału akt osobowych i kart wynagrodzeń P. M. (ur. (...)).

W odpowiedzi na powyższe wezwanie, pismem złożonym w dniu 9 czerwca 2022 roku (...) Urząd Wojewódzki w Ł. doręczył uwierzytelnioną kserokopię akt osobowych G. W. z (...) Zakładów Radiowych wskazując, iż w zasobach archiwum nie przechowuje się już kart wynagrodzeń odwołującego za lata 1973-1978.

Pismem z dnia 14 stycznia 2022 roku (...) sp. z o.o. w Ł. przesłała oryginał akt osobowych G. W., z kolei pismem z dnia 17 czerwca 2022 roku – oryginał akt osobowych P. M. oraz akta osobowe G. W. ur. w dniu (...), a ponadto dwie karty wynagrodzeń, na których nie widniała data urodzenia, a także brak było numerów PESEL w ww. kartach.

W związku z przedłożeniem ww. dokumentacji, Sąd zobowiązał pełnomocnika organu rentowego do sporządzenia hipotetycznego wyliczenia wysokości kapitału początkowego wnioskodawcy w dwóch wariantach tj. 1) przy przyjęciu stawek godzinowych wynikających z dokumentów oraz liczby godzin pracy obowiązujących w danym okresie, a także ewentualnych stałych dodatków, jeśli wynikają one z dokumentów, a nadto informacji zawartych w zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu Rp-7, 2) jak w punkcie 1, za wyjątkiem dokumentów Rp-7, w tym wypadku Sąd nakazał przyjęcie jedynie zaświadczenia Rp-7 za 1988 rok (wynagrodzenie zastępcze).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych, wobec zobowiązania Sądu, dokonał hipotetycznego wyliczenia kapitału początkowego odwołującego. Organ rentowy uznał, iż wnioskodawcy dotyczy karta za 1979 rok uwzględniająca zarobki od miesiąca kwietnia tego roku (zapisy z karty zgadzały się z datą zatrudnienia wnioskodawcy w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w Ł.) oraz karta za 1980 rok znajdująca się na jej odwrocie, jak również karta z 1981 roku z zarobkami za cały rok (zatrudnienie innego pracownika o tym samym imieniu i nazwisku, co skarżący ustalo w trakcie roku), a nadto karty za dalsze lata. Wnioskodawcy natomiast nie dotyczyła karta za 1980 rok znajdująca się na odwrocie karty za 1979 rok z zarobkami za cały 1979 rok – te karty dotyczyły drugiego pracownika G. W., urodzonego w dniu (...), zatrudnionego w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w Ł. w latach 1977-1981.

Wobec powyższego, organ rentowy uznał zarobki odwołującego za okres zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w Ł. od dnia 25 kwietnia 1979 roku do dnia 28 czerwca 1991 roku (z wyłączeniem eksportu, co zostało omówione przez Sąd podczas dokonywania oceny materiału dowodowego) uwzględniając załączone karty wynagrodzeń.

Organ rentowy przyjął następujące kwoty zarobków: za 1979 rok – 30.989,00 zł, za 1980 rok – 59.187,00 zł, za 1981 rok – 83.499,00 zł, za 1982 rok – 119.529,00 zł, za 1983 rok – 141.190,00 zł, za 1984 rok – 190.585,00 zł, za 1985 rok – 212.075,00 zł, za 1986 rok – 259.866,00 zł, za 1987 rok – 256.612,00 zł, za 1989 rok – 2.100.064,00 zł, za 1990 rok – 11.347.689,00 zł oraz za 1991 rok – 8.040.000,00 zł. Zakład Ubezpieczeń Społecznych podnosił, iż są to inne kwoty, niż te które zostały wskazane w niepodpisanym zaświadczeniu Rp-7 znajdującym się w aktach rentowych.

W ocenie sądu przy wyliczaniu wysokości kapitału początkowego należało wziąć pod uwagę następujące wynagrodzenie uzyskiwane przez G. W. w okresie zatrudnienia skarżącego w (...) Zakładach Radiowych: od dnia 22 października 1973 roku – 600 zł miesięcznie, od dnia 22 stycznia 1974 roku – 8,50 zł za godzinę, od dnia 29 kwietnia 1976 roku – 10,00 zł za godzinę oraz od dnia 1 lipca 1976 roku – 11,50 zł za godzinę.

Nie podlegały natomiast zaliczeniu do stażu pracy wnioskodawcy nieobecności nieusprawiedliwionych przypadających od dnia 1 lipca 1979 roku do dnia 10 lipca 1979 roku, od dnia 1 marca 1980 roku do dnia 2 marca 1980 roku, od dnia 29 listopada 1980 roku do dnia 30 listopada 1980 roku, od dnia 30 października 1981 roku do dnia 31 października 1981 roku, od dnia 1 grudnia 1981 roku do dnia 1 grudnia 1981 roku oraz od dnia 1 maja 1983 roku do dnia 1 maja 1983 roku.

Należy podkreślić, iż Sąd nie jest związany ograniczeniami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organami rentowymi, co wynika z treści art. 473 k.p.c. i sprawia, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe.

Do ustalenia podstawy wymiaru świadczeń emerytalno-rentowych może być uwzględnione tylko wynagrodzenie faktycznie uzyskane przez ubezpieczonego w danym okresie, a nie zaś wynagrodzenie ustalone na podstawie przypuszczeń czy też uśrednień. Jedynie wynagrodzenie ubezpieczonego ustalone w sposób niewątpliwy, wobec którego nie istnieje wątpliwość, iż zostało ono zawyżone, może być podstawą do ustalenia współczynnika wysokości podstawy wymiaru.

Orzeczenia Sądu Najwyższego jakie zapadły jeszcze na gruncie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku są zgodne co do tego, że ograniczenie co do środków dowodowych wynikające z §20 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku obowiązujące w postępowaniu przed organem rentowym nie ma zastosowania w postępowaniu sądowym w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych. Wysokość zarobków, której pochodną jest podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne, jest faktem mającym istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 227 k.p.c.), który w postępowaniu przed sądem może być udowodniany wszelkimi środkami dowodowymi, które sąd uzna za celowe i pożądane. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazano, iż w postępowaniu sądowym nie obowiązuje ograniczenie co do środków dowodowych stwierdzających wysokość zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru emerytury lub renty określanych w § 20 Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku (wyrok Sądu Najwyższego z 25 lipca 1997 r., II UKN 186/97, Lex nr 32696). W sprawach emerytalno – rentowych wyliczenie wysokości świadczenia może nastąpić jedynie na podstawie zarobków faktycznie otrzymanych i to tych, od których istniał obowiązek odprowadzania składki na ubezpieczenie społeczne, co wynika jednoznacznie z treści art.15 ww. Ustawy o emeryturach i rentach z FUS. W postępowaniu cywilnym przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych w sprawie o przeliczenie wysokości emerytury możliwe jest dopuszczenie i przeprowadzenie wszelkich dowodów, w tym także dowodu z zeznań świadków lub przesłuchania samego ubezpieczonego lub innych pracowników. Nie jest jednak możliwe przeliczenie wysokości emerytury w oparciu o jakąś hipotetyczną uśrednioną wielkość wynagrodzenia uzyskiwanego przez ubezpieczonego, bowiem uśrednione obliczenie wysokości wynagrodzenia nie może oddać indywidualnych cech właściwych dla danego stosunku pracy (wyrok Sądu Najwyższego z 4 lipca 2007 r., I UK 36/07, Lex nr 390123). Co za tym idzie, zasada obliczania świadczeń w oparciu o rzeczywiste zarobki nie może zostać zastąpiona domniemaniem wynagrodzenia w danym roku kalendarzowym. Zgodnie zaś ze stanowiskiem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z 9 stycznia 1998 r. (II UKN 440/97, Lex nr 34199), przepisy z zakresu ubezpieczeń społecznych są normami bezwzględnie obowiązującymi i nie zawierają unormowań pozwalających na ustalenie wynagrodzenia w sposób przybliżony lub prawdopodobny. Prymat nadany dokumentacji pracowniczej prowadzi do gradacji mocy dowodowej polegającej na tym, że dokumentacja ta stanowi podstawę weryfikacji pozostałych dowodów przedłożonych przez strony.

Rzeczą sądu w sprawach o wysokość emerytury jest dokładne ustalenie wysokości wynagrodzenia otrzymywanego przez ubezpieczonego w danym okresie. Zarobki za poszczególne miesiące i wybrane lata kalendarzowe wykazane muszą być w sposób nie budzący wątpliwości w ściśle określonej kwotowo wysokości i co do odprowadzonych od nich składek na ubezpieczenie społeczne. Nie można natomiast przyjmować wysokości wynagrodzenia opartego wyłącznie na przypuszczeniach, czy też twierdzeniach ubezpieczonego, jak też dowodach niejasnych. Przepisy prawa ubezpieczeń społecznych są normami bezwzględnie obowiązującymi i nie zawierają unormowań pozwalających na

ustalenie wynagrodzeń w sposób przybliżony. /tak trafnie wyrok SA w Łodzi z dnia 19.10.2016, III AUa 2185/15LEX nr 2152862/.

Odnosząc się do kwestii spornych w niniejszym postępowaniu, w ocenie Sądu należało uwzględnić wynagrodzenia obliczone na podstawie załączonych oryginalnych dokumentów, z których wprost wynikały stawki godzinowego wynagrodzenia, na podstawie których było ustalane wynagrodzenie ubezpieczonego. Sąd w tym zakresie miał na uwadze, że możliwym było ustalenie wysokości wynagrodzenia przy uwzględnieniu tygodniowej normy czasu pracy i stawki godzinowej wynikającej z oryginalnych umów o pracę i angaży ze spornego okresu zatrudnienia, znajdujących się w aktach niniejszej sprawy.

Na mocy art. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 1919 roku „o czasie pracy w przemyśle i handlu” (tj. Dz.U.33.94.734) czas pracy wszystkich pracowników, zatrudnionych na mocy umowy w przemyśle, handlu, górnictwie, komunikacji i przewozie oraz innych zakładach pracy, choćby na zysk nie obliczonych, a prowadzonych w sposób przemysłowy, niezależnie od tego, czy te zakłady pracy są własnością prywatną, czy państwową, czy też organów samorządowych wynosi bez wliczenia przerw odpoczynkowych najwyżej 8 godzin na dobę, w sobotę 6 godzin na dobę i nie może przekraczać 46 godzin na tydzień.

Zgodnie z art. 129 § 1 kp w brzmieniu obowiązującym od 1.01.1975 r. czas pracy nie może przekraczać 8 godzin na dobę i 46 godzin na tydzień. Przyjęto normatywny czas pracy z uwagi na brak dostatecznych dowodów, że wnioskodawca wykonywał pracę ponad przewidziane normy i w jakim zakresie.

Powyższe jest zgodnie z utrwaloną linią orzeczniczą Sądów Okręgowych, Apelacyjnych i Sądu Najwyższego, w której przyjęto, że w przypadku braku dokumentacji płacowej istnieje możliwość ustalenia wysokości wynagrodzenia ubezpieczonego w oparciu o dokumentację z akt osobowych, taką jak min.: umowy o pracę, angaże, w których zawarte są dane dotyczące wynagrodzenia uwzględniając tylko „pewne” składnik wynagrodzenia, wypłacane w danym okresie stale i w określonej wysokości przy przyjęciu wymiaru czasu pracy udowodnionego przez ubezpieczonego co też Sąd Okręgowy w niniejszej sprawie uczynił (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 11.12.2017 r. III AUa 1071/16, LEX nr 2423321, wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 31.08.2016 r. III AUa 1723/15, L., wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 24.05.2016 r. III AUa 119/16 , L., wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 29.10.2015 r. III AUa 822/15, L., wyrok Sądu Okręgowego w Kaliszu z 18.09.2013 r. V U 466/13, L., wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 12.02.2013 r. III AUa 1024/12, L.).

Sporządzając symulację, zgodnie z zobowiązaniem sądu Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyjaśnił, iż przy wyliczeniu hipotetycznym omyłkowo wprowadzono za okres zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w Ł. od dnia 25 kwietnia 1979 roku do dnia 31 grudnia 1979 roku zarobki obliczone ze stawki godzinowej zamiast uznanych przez organ rentowy zarobków z karty wynagrodzeń, jednakże nie miało to wpływu na wysokość hipotetycznego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru, ani na wysokość hipotetycznego kapitału początkowego. Organ rentowy podał, iż wskaźnik częściowy z 1979 rok w hipotezie powinien wynosić 64,64% i jest niższy od wskaźników częściowych z najkorzystniejszego 10 – lecia.

Wyliczenia przedstawione przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie były w żaden sposób kwestionowane przez odwołującego.

W rezultacie, wyliczony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego okazał się wyższy od dotychczas przyjmowanego przez organ rentowy względem ubezpieczonego i co istotne, skutkowało zwiększeniem wartości należnego mu kapitału początkowego, a w konsekwencji emerytury. Ostatecznie, kapitał początkowy wyniósł 111.392,82 zł, z kolei wysokość emerytury: od dnia 10 marca 2021 roku – 2.957,46 zł miesięcznie, a po waloryzacji od dnia 1 marca 2022 roku – 3.164,48 zł.

Wobec powyższego, Sąd Okręgowy w punkcie 1 sentencji wyroku na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił wysokość kapitału początkowego G. W. na dzień 1 stycznia 1999 roku na kwotę 111.392,82 zł przyjmując do jego ustalenia wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z lat 1981-1990 w wysokości 87,97%.

W tym miejscu wymaga podkreślenia, iż w trakcie trwającego postępowania, organ rentowy decyzją z dnia 2 lutego 2023 roku ponownie ustalił wysokość kapitału początkowego G. W. z przyjęciem wskaźnika wysokości podstawy wymiaru z lat 1981 – 1990 wynoszącego 78,05%. Z kolei, decyzją z dnia 8 lutego 2023 roku przeliczono emeryturę G. W. od dnia 10 marca 2021 roku (od dnia podjęcia wypłaty) z uwzględnieniem powyższego kapitału początkowego. W tym celu, Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyjął kwoty wynagrodzeń za sporne lata tj. za lata 1979-1987 oraz 1989-1991 wynikające z przedłożonej dokumentacji osobowo – płacowej skarżącego. Mając te okoliczności na względzie, Sąd w punkcie 2 sentencji wyroku na podstawie art. 477¹³ § 1 k.p.c. umorzył postępowanie w sprawie w zakresie kwot wynagrodzeń za wymienione wyżej lata i przyjętych w decyzji zmieniającej z dnia 2 lutego 2023 roku.

W pozostałym zakresie wskazanym w treści uzasadnienia, odwołanie G. W. podlegało oddaleniu na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., o czym Sąd orzekł w punkcie 3 sentencji wyroku.